

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **Mgr. F. Š.**, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky**, se sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4, ve věci ochrany proti nečinnosti žalované, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 11. 2018, čj. 30 A 273/2018-15,

t a k t o :

- I. Žalobci **se neustanovuje** zástupce pro řízení o kasační stížnosti.
- II. Kasační stížnost **se zamítá**.
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se žalobou podanou Krajskému soudu v Plzni domáhal toho, aby krajský soud přikázal Vězeňské službě České republiky, Věznicí Horní Slavkov, vyřídit jeho žádost o informace a uložil jí povinnost nahradit žalobci náklady řízení. Společně s podáním žaloby žalobce navrhl, aby mu soud ustanovil k ochraně jeho práv advokáta.

[2] Krajský soud shora uvedeným usnesením zamítl žalobcův návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů. Dospěl k závěru, že žalobce sice splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků (uvedeným usnesením jej od soudních poplatků osvobodil), ale ustanovení zástupce nepovažoval za nezbytné k ochraně jeho zájmů. Žaloba obsahovala veškeré povinné náležitosti, byly v ní řádně popsány skutkové okolnosti případu a bylo zřejmé, čeho se žalobce domáhá. Krajský soud vzal v potaz také to, že žalobce má právnické vzdělání (býval advokátem).

[3] Žalobce (stěžovatel) podal proti usnesení krajského soudu kasační stížnost. Má za to, že mu zástupce měl být ustanoven, a to zejména s ohledem na to, „že ve výkonu trestu nemá na rozdíl od žalované k dispozici tým právníků, aktuální judikáty i potřebnou odbornou literaturu, což jej staví

do nevyhodné pozice“. Dále navrhuje, aby mu byl v řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupce z řad advokátů a aby byl osvobozen od soudního poplatku za podání kasační stížnosti.

[4] Soud se nejdříve zabýval návrhem na osvobození od poplatků a na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud poukazuje na usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, čj. 1 As 196/2014-19, č. 3271/2015 Sb. NSS, ve kterém dospěl k následujícímu závěru: *„Stěžovatel má povinnost zaplatit poplatek za řízení o kasační stížnosti jen tehdy, pokud kasační stížnost směřuje proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu ve věci samé (o žalobě) či o jiném návrhu, jebož podání je spojeno s poplatkovou povinností.“* Tak tomu v dané věci není, neboť napadeným usnesením nebylo rozhodováno ve věci samé. Závěry rozšířeného senátu učiněné ve vztahu k soudnímu poplatku dále promítl rozšířený senát i do úvah o povinném zastoupení stěžovatele: *„Je-li podána kasační stížnost proti usnesení krajského soudu o neosvobození od soudních poplatků, o neustanovení zástupce či proti jinému procesnímu usnesení učiněnému v řízení o žalobě, je rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti učiněno v rámci tohoto řízení, a proto se zde ustanovení § 105 odst. 1 a 2 s. ř. s. neuplatní.“*

[5] Nejvyšší správní soud proto po stěžovateli nevyžadoval splnění poplatkové povinnosti ani povinné zastoupení; nadto stěžovatel má sám vysokoškolské právnické vzdělání, které požaduje § 105 odst. 2 s. ř. s. Přesto NSS posoudil, zda není ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti nezbytné k ochraně stěžovatelových práv. NSS shledal, že z kasační stížnosti je zcela zřejmé, čeho a z jakých důvodů se stěžovatel domáhá, a proto není ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti zapotřebí.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] NSS předesílá, že v řízení o žalobě není zastoupení advokátem povinné. Soudní řád správní však umožňuje, aby byl účastníku řízení zástupce ustanoven, a to za současného splnění čtyř předpokladů (§ 35 odst. 9 s. ř. s. ve spojení s § 36 odst. 3 téhož zákona): 1) je podán návrh na ustanovení zástupce, 2) podaný návrh (na zahájení řízení) není zjevně neúspěšný, 3) žadatel doložil nedostatek prostředků pro vedení řízení a 4) ustanovení zástupce je nezbytně třeba k ochraně navrhovatelových práv (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 9. 2015, čj. 1 As 197/2015-19).

[8] Krajský soud se v právě projednávané věci dostatečně zabýval uvedenými kritérii, na jejichž základě posoudil, zda bylo ustanovení zástupce pro řízení o žalobě nezbytně třeba k ochraně stěžovatelových práv. Z napadeného usnesení vyplývá, že zvážil zejména formální i obsahovou úroveň žaloby a osobnostní poměry stěžovatele. Dospěl přitom k závěru, že se stěžovatel v posuzované problematice i v soudním řízení orientuje a je schopen vystupovat v řízení samostatně. V dostatečné schopnosti formulovat žalobní body a hájit svá práva mu nebrání ani zdravotní komplikace, které stěžovatel popsal ve svém podání, ani skutečnost, že se nachází ve výkonu trestu odnětí svobody. Jak již krajský soud poznamenal, o této stěžovatelově schopnosti svědčí také množství podání, které stěžovatel adresoval nejen Krajskému soudu v Plzni. NSS se s těmito závěry krajského soudu plně ztotožňuje.

[9] Krajský soud tedy nepochybil, zamítl-li napadeným usnesením návrh stěžovatele na ustanovení zástupce pro řízení o žalobě.

[10] Protože kasační stížnost není důvodná, NSS ji zamítl podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.

pokračování

[11] NSS závěrem upozorňuje na to, že se v řadě obdobných sporů téhož stěžovatele zabýval místní příslušností krajského soudu a zejména otázkou, kdo je za tvrzenou nečinnost odpovědný (u NSS vedeno pod sp. zn. 4 As 269/2018, sp. zn. 9 As 400/2018 či sp. zn. 10 As 274/2018 atd.). **Je na krajském soudu, aby při dalším postupu ve věci zvážil i tuto otázku.**

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. ledna 2019

Zdeněk Kühn
předseda senátu